

la tribuna

Voluntat d'entesa

La utilització del bloqueig com a instrument de fre d'aquest cos que és Andorra està condemnada al fracàs

ANTONI POL I SOLÉ

La segona Constitució d'Andorra, la democràtica del 1993, com també la primera, la feudal dels anys 1278-1288, ens recorden el mateix: pacte o voluntat d'entesa.

No es pot establir, formar o construir una nació, un país, un poble, o el que es vulgui, sense uns elements que constitueixen un cos, i que són tots els seus ciutadans, se'n pot dir cèl·lules; ni sense uns elements de lligam que són les institucions que actuen com els òrgans que en regulen les funcions.

Però juntament amb aquests elements bàsics hi ha dos factors afegits, elementals però indispensables, com són la voluntat de ser, continuant amb el símil són les ganes de viure, i la voluntat d'entesa, o bé explicat pel seu contrari, la qualitat de concordança i la impossibilitat de rebuig o bloqueig entre aquells elements que volen o han de formar un sol cos.

Aquestes dues condicions, per tal que allò constituït tingui garantit el seu funcionament o èxit, són més evidents encara en els cossos petits on les alternatives a qualsevol disfuncionalitat són menors.

LA VOLUNTAT D'ENTESA O DE PACTE PER SOBREVIVRE HA ESTAT HISTÒRICAMENT PRACTICADA

Aquesta voluntat d'entesa o voluntat del pacte per sobreviure i continuar endavant ha estat històricament practicada en els moments importants. Documentalment, a través de les concòrdies del 1162 i el 1176 amb els Bisbes d'Urgell i el poble andorrà, 6 homes en la primera i 383 en la segona, llavors agrupats per parròquies. El 1278 i el 1288 els Pariatges, la primera constitució escrita, són el primer pacte o entesa entre els nostres coprínceps (llavors consenyors) o la necessitat de pactar per justificar el seu poder i la seva institució dins l'organigrama funcional del cos o entitat politicoterritorial conegut

da com a Valls d'Andorra. El 1419 apareix el Consell de la Terra novament fruit de l'entesa entre el poble i el consenyor episcopal Francesc Tovià. El 1672 hi ha l'acord de concòrdia entre les parròquies de Canillo i Encamp.

Tots els drets de pastura i transhumància o de simple pas pels territoris, o valls veïnes i més enllà, no es poden entendre sense aquesta voluntat d'entesa o necessitat d'establir pactes.

Com tampoc no es podrien entendre els privilegis dels andorrans en el marc territorial dels estats veïns sense aquesta voluntat d'entesa.

Així la seva confirmació per Lluís XIII el 1644, Lluís XIV el 1655 i Lluís XVI el 1777 per la part francesa, o bé el 1757 per Carles III de part espanyola.

I així es pot entendre millor perquè Andorra no quedà afectada políticament pel Tractat dels Pirineus el 1659 o bé pels decrets de Nova Planta de Felip V el 1707.

Fins i tot la interrupció de l'entesa amb França, per la Revolució Francesa el 1789, va ser reconduïda pel poble andorrà el 1806 amb Napoleó I.

El 1866 i el 1868 s'estableix un nou pacte dels andorrans amb els consenyors Caixal i Napoleó III amb la Nova Reforma.

El 1976, 1981 i 1993 són nous moments clau d'entesa per als andorrans.

I naturalment en tots els moments hi ha hagut qui s'ha oposat a assolir l'entesa, però aquesta s'ha acabat imposant per una majoria àmplia de la societat andorrana.

La utilització del bloqueig com a instrument de fre d'aquest cos que és Andorra està condemnada al fracàs perquè sempre ha estat superada i perquè consisteix en

EN TOTS ELS MOMENTS HI HA HAGUT QUI S'HA OPOSAT A ASSOLIR L'ENTESA, PERÒ S'HA ACABAT IMPOSANT

la negació de la continuïtat i en el rebuig de la pròpia existència.

Sàviament la Constitució del 1993 i les lleis que l'han desenvolupada contemplen, evident-

ment, poder dir no, però per evitar situacions en què aquest no pogués derivar o conduir al bloqueig o rebuig s'ha previst l'abstenció (o l'absència).

Els coprínceps, en aquests disset anys de la darrera Constitució, han utilitzat cadascun d'ells en una ocasió diferent, aquesta possibilitat d'abstenció que els permet el marc constitucional per evitar bloquejar una llei votada pel parlament andorrà.

Aquesta assenyada posició també s'ha utilitzat al parlament, la més recent en l'abstenció d'un grup en la investidura del candidat a l'actual cap de Govern, que va rebre el mandat popular amb els seus 14 escons de tirar endavant el país.

Tots sabem que el candidat investit no era el candidat volgut o proposat per aquell grup, però en lloc de dir no, i abstenir-se, varen evitar el bloqueig tot i quedar ben clar, com s'ha evidenciat suficientment després i a ningú li'n pot quedar cap dubte. Votar abstenció (almenys en un vot del que disposin els grups de l'oposició) no és mostrar acord amb les propostes de qui ha de governar o fe-

blesa sinó, tot el contrari, és continuar emetent el no però amb sensatesa i amb voluntat d'entesa per deixar tirar el país endavant. És no bloquejar i deixar fer, si no es pot altrament, com és el cas, als que legítimament han rebut l'encàrrec de fer-ho per part del poble andorrà.

La responsabilitat política de l'oposició esdevé irresponsabilitat quan la seva conducta duu al bloqueig i la de la majoria perd credibilitat quan es fa la víctima. I cap de les dues posicions afavoreix els ciutadans, al servei dels quals se suposa que estan uns i altres.

La voluntat d'entesa és una necessitat bàsica i obligada que passa de vegades per un pacte de mínims que consisteix, si no es pot fer altrament, a deixar fer. Un pacte no escrit i que no cal signar perquè és de sentit comú i s'estableix des del moment que s'accepta el càrrec. No estem al final

ELS POLÍTICS TENEN EL REPTA DE SUPERAR LES SEVES RAONS I DE CONSOLIDAR LES D'ANDORRA

d'un etapa sinó a l'inici.

Les raons individuals o de grup no serveixen de res si no som capaços de trobar i generar les raons col·lectives i de país.

Avui els polítics electes tenen el repte de superar les seves raons i de consolidar i desenvolupar les raons d'Andorra i no portar-la a un carreró sense sortida del qual ja van sortir el 1993, sinó tot el contrari, d'obrir noves portes i per fer-ho calen els 28 consellers generals. No en sobra cap i tots són necessaris. La voluntat de diàleg i d'entesa, promesa per tots els partits, ha d'ésser exercida per ser possible.

Deixem que el Govern governi i el Consell General legisli, hi ha poc temps i prou feina per a tots.

El que s'espera d'aquesta legislatura és molt i tothom ha d'estar a l'alçada. Perquè no és només de color vermell, o blau, o groc, sinó ara, blau, groc i vermell.